

- Szendrői csata 1439. A kir. hatalom korlátozása.  
 I. Ulászló (1440—1444) Hunyadi János első sikere 1442.  
 Hosszú hadj. 1443—1444.  
 Szegedi béke, várnai csata 1444.  
 Hunyadi János kormányzósága 1446—1452.  
 Rigómező 1448.
- V. László (1452—1457)  
 Nándorfehérvári diadal. 1456. (Kapisztrán János).  
 H. László kivégzése. 1457.
- Mátyás (1457—1490) A rendi és nemzeti eszme diadala.  
 Harcok a Koronáért. Koronázás. 1463.  
 A cseh királyság elnyerése 1479. Steyerország és Lau.  
 Állandó hadsereg.
- II. Ulászló (1490—1516)  
 Szerződés Miksával. 1491.  
 Rákosi országgyűlés. 1505.  
 Házasság a Habsburgokkal. 1506.  
 Parasztlázadás. 1514. Verbőczy.
- II. Lajos (1516—1526)  
 Nándorfehérvár elvész. 1521.  
 Pártharcok, a nemzet két részre szakad.  
 1526. A mohácsi tragédia.

1942. december 3. hete.

*Polgári jogok és kötelességek.*

## VI. OSZTÁLY.

*A tanítás anyaga:* Az örökösödés és végrendelet

*Nevelési cél:* Takarékoszággal biztosíthatjuk gyermekeink jövőjét és nyugodt életét.

### *V á z l a t.*

I. *Előkészítés.* a) Kapesoló ismétlés. A tulajdon és telek-könyv ismétlése.

b) Célkitűzés.

II. *Tárgyalás.*

A hátrahagyott vagyon a hagyaték. Aki a vagyont hátrahagyta: örökagyó. Akik örökölnék: örökösök. A tulajdon-szerzés ilyen esete: örökösödés.

*Végrendeleti örökösödés. Törvényes örökösödés.*

van végrendelet                      nincs végrendelet

*Élőszóval* hagyott végrendelet. Csak akkor érvényes, ha a végrendelező együttlévő 4 tanu jelenlétében mondja ki végakarátát. % hónap múlva érvényét veszíti.

*Írásbeli végrendelet.*

a) A saját kezével írta és ő írta alá . . . . . 2 tanu.

b) Ha a végrendelező végrendeletében csak a közelebbi családtagok (feleség, gyermekei és unokái) vesznek részt, tanura nincs szükség.



e) Akkor sem kell tanu, ha a végrendelező saját kezével írta és aláírta végrendeletét s azt lezárt borítékban kir. közjegyzőnek adja át, aki a borítékra hivatalos pecsétjét teszi és megőrzi.

d) Ha a végrendeletet *nem* a végrendelező írta, csak aláírta = 4 tanu.

e) Ha nem tud írni, előtte és együttlevő 4 tanu előtt a végrendeletet felolvassák s ő kijelenti, hogy az abban írottak az ő végrendelezéseit tartalmazzák. Az egyik tanu ráírja a végrendelező nevét, aki kézjegyét teszi mellé. (Rávezetés: felolvasták, kézjeggyel ellátta).

Magánvégrendelet (ha nem hivatalos személyek előtt végrendelezik), közvégrendelet, ha közjegyző, járásbíró közreműködésével tesz. 2 tanu. 12—18 közötti kiskorúak, némák, siketnémák csak így végrendelezhetnek.

Kiváltságos végrendelet = (ragályos, rohamos lefolyású járvány, veszedelem esetén) a végrendelező által írott és sajátkezűleg aláírt végrendelet tanuk nélkül is érvényes, — ha nem maga írta, de sajátkezűleg aláírta csak 2 tanu kell. 3 hó.

A végrendeletet ki lehet egészíteni, meg lehet változtatni, semmisíteni.

### III. Összefoglalás.

1942. december 2. hete.

Számolás és mérés.

## VII. OSZTÁLY.

*A tanítás anyaga:* A pénz és a pengőérték.

*Nevelési cél:* A pénz, mint az élet eszköze (nem cél!).

*Kapcsolás:* Törénelem: a magyar pénz fejlődése. Forint, (Florence) Kossuth-bankó, korona, emlékpénzek, pengő stb.

*Megfigyelésre utalás:* A gyermekek csereszokásaihoz hasonló a kezdetleges műveltségű ember cseréje is.

*Szemléltetés:* Régi pénzeinkből egy fajlikép összeállítása jelenlegi értékjelzésekkel.

### V á z l a t:

*I. Előkészítés:* a) Kapcsoló ismétlés. A termeléshez pénz szükséges. Régen nem pénz volt a csereeszköz. Az ősmagyaroknál tinó és prém. Hogyan fejlődött ki a pénz értékmérővé.

*II. Tárgyalás.* A pénz általános értékmérő, csereeszköz és törvényes fizetési eszköz.

a) *A pénz keletkezése és fejlődése. Közvetlen csere.* A közvetlen csere nehézségei. (Nehezen találkozott két fél, amelynek éppen az kellett volna, amit kínáltak.) Nem voltak egyenlő értékűek, nehéz volt köztük különbség megállapítása, s a különbség kiegyenlítése.

*Csereközvetítő javak:* A pénznek nem volt feltalálója, hanem lassú fejlődés eredménye volt. Az vezette rá az embereket, hogy egyes javak kelendőbbek, mint mások s akinek